

7 steg mot en barnvänlig kommun

Handbok till kommuner som implementerar modellen En barnvänlig kommun

---

Finlands UNICEF
December 2015

Finlands UNICEF rf
December 2015

Finlands UNICEFs modell En barnvänlig kommun hjälper kommunerna att främja genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Modellen bygger på den internationella förebilden som UNICEF har genomfört sedan 1996. Den finska modellen utvecklades i samarbete med Tavastehus stad åren 2012–2013. UNICEF inkluderar fler kommuner i modellen varje år.

www.unicef.fi/barnvanligkommun

Innehållsförteckning

Förord	3
1. Före stegen	5
Syftet med denna handbok	5
Modellen En barnvänlig kommun	5
De som bygger en barnvänlig kommun	7
Varför ligger tyngdpunkten på barnen?	9
Rutor	
Använda begrepp	4
Byggklossar för en barnvänlig kommun	6
Information om utvecklingsarbetet	6
FN:s konvention om barnets rättigheter	8
Mer information på webben	10
2. Stegen: utvecklingsarbetets framåtskridande	11
1. Ansökan och inrättande av en koordineringsgrupp	12
2. Inledande kartläggning	16
3. Verksamhetsplan	18
4. Genomförande av åtgärder	20
5. Rapportering	22
6. Bedömning och utmärkelse	24
7. Fortsättning av utvecklingsarbetet och val av nya mål	26
Bilaga	27
Bilaga 1: Minneslista som stöd för verksamhetsplaneringen	27
Bilaga 2: Rapporterings- och bedömningstabell	28

Förord

Finlands UNICEF införde UNICEFs internationella Child Friendly City-modell i Finland för att främja förverkligandet av barnets rättigheter i barnets vardag.

Barn i Finland mår bra i en internationell jämförelse, men FN:s konvention om barnets rättigheter har inte haft en särskilt styrande verkan, trots att konventionen har bundit Finland sedan år 1991.

Det finns fyra grundprinciper i konventionen och det har visat sig att tre av dem har varit särskilt svåra att genomföra. Dessa är: alla barn har samma rättigheter, barnets bästa ska beaktas vid alla beslut samt respekt för barnets åsikter och att alla barn har rätt att uttrycka sin mening. Hela konventionen ska tolkas utifrån grundprinciperna och de är också förpliktande i sig själva.

FN:s konvention om barnets rättigheter inklusive grundprinciperna främjar inte barnets ställning enbart om den omnämns i festtal, utan rättigheterna förverkligas först när de verkställs i vardagen.

Det handlar inte om invecklade juridiska krumbukter, utan om sättet att se, fatta och verkställa beslut genom att begrunda barnens bästa och beakta barnen på lika grunder. Målet med FN:s konvention om barnets rättigheter har också varit att skapa ett barnvänligt samhälle. Finlands UNICEF vill nu bygga upp en sådan barnvänlighet tillsammans med kommunerna med hjälp av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Kommunen är en del av barnets vardag och genom sina strukturer och aktörer har den styrkan att väcka barnets rättigheter till fullt liv, för alla kommuninvånares bästa.

Inka Hetemäki
Programdirektör
Finlands UNICEF rf

RUTA 1 Använda begrepp

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter är **ett barn** en människa under 18 år. I kommunernas utvecklingsarbete är det ibland meningsfullt att granska barn i olika åldrar separat och att prata om till exempel barn och unga. I modellen En barnvänlig kommun syftar ordet barn dock alltid på alla personer under 18 år, även om unga inte nämns separat.

Barnets **uppväxtgemenskaper** är förutom hemmet (eller ett eventuellt fosterhem) till exempel daghem, skola och andra läroanstalter samt olika fritidsgemenskaper.

Kommun är i denna text först och främst barnens och de ungas fysiska boende- och närmiljö. I egenskap av barnens och de ungas sociala miljö innehåller den även civilsamhällets olika dimensioner. Kommun syftar också på kommunorganisationen som förvaltningsorganisation och servicegivare.

Delaktighet och deltagande betyder både påverkan på beslutsfattandet och att bli hörd (politisk dimension) och samhörighet, gemenskap och att bli godkänd som sig själv eller som medlem i den grupp man representerar (social dimension). I båda dimensionerna är det centrala barnets egen erfarenhet av delaktighet eller brist på delaktighet.

FN:s konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen) är en människorättskonvention som gäller alla barn under 18 år. Där definieras barnens mänskliga rättigheter och åläggs staterna ansvar att förverkliga dem. Se www.unicef.fi/barnkonventionen

Det finns **fyra grundprinciper** i konventionen om barnets rättigheter. De är:

1. Principen om icke-diskriminering, att alla barn har samma rättigheter
2. Principen om barnets bästa som ska beaktas vid alla beslut som rör barn
3. Principen om rätten till liv och utveckling
4. Principen om respekt för barnets åsikter och att alla barn har rätt att uttrycka sin mening

Enligt UNICEF betyder **barnvänlighet** att rättigheterna som har definierats i FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas. Man kan säga att en kommun är barnvänlig, om den genuint har gått in för att förverkliga och främja barnets rättigheter.

1. Före stegen

Syftet med denna handbok

Finlands UNICEFs modell En barnvänlig kommun hjälper kommunerna att främja genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Modellen består av tio byggklossar och sju steg. Byggklossarna (se ruta 2 på sida 6) är modellens mål. Stegen däremot visar vad kommunen bör göra och beakta vid implementeringen av modellen.

Denna handbok fokuserar på den barnvänliga kommunens sju steg. Stegen är gemensamma för alla kommuner som implementerar modellen och uppföljningen av dem är en förutsättning för att utmärkelsen En barnvänlig kommun ska beviljas.

Handbokens första del är en sammanfattning av modellen och dess bakgrund. I den andra delen går man igenom modellens sju steg.

Modellen En barnvänlig kommun

Finlands UNICEFs modell En barnvänlig kommun är en kommunutvecklingsstrategi som utgår från barnets rättigheter. Modellen stödjer granskningen av barn-, ungdoms- och familjepolitiken som helhet över olika sektorer och förvaltningsnämnder. Modellen fokuserar både på strukturer och på tänke- och tillvägagångssätt.

I modellen betonas barnets rättighet att delta i och påverka beslut som gäller barnet. Eftersom barnet är en kommuninvånare, gäller alla kommunärenden även barnet.

I modellen ses barnet först och främst som en kommuninvånare och rättsinnehavare och inte som användare av eller föremål för enskilda tjänster eller som en framtida skattebetalare. Barnet ska ha möjlighet att säga sin åsikt om hur den kommun där barnet vill leva sin vardag ska se ut. Barnet är expert på sin egen vardag och sitt välbefinnande.

En barnvänlig kommun grundar sig på UNICEFs internationella Child Friendly City-modell, som har tillämpats i hundratals städer runt om i världen sedan 1996. Finlands UNICEF har utvecklat modellen i samarbete med Tavastehus stad under 2012–2013 så att den lämpar sig för finländska kommuner.

Enligt UNICEF betyder **barnvänlighet** att rättigheterna som har definierats i FN:s konvention om barnets rättigheter förverkligas. Man kan säga att en kommun är barnvänlig, om den genuint har gått in för att förverkliga och främja barnets rättigheter.

RUTA 2 Byggklossar för en barnvänlig kommun

Målen för modellen En barnvänlig kommun har samlats i tio byggklossar. De är:

1. Barnets rättigheter är kända.
2. Alla rättigheter förverkligas för varje barn.
3. Barnen kan delta i planeringen, utvärderingen och utvecklingen av tjänster som är avsedda för dem.
4. Barnen kan påverka planeringen och utvecklingen av det offentliga rummet.
5. Barnen kan påverka ärenden som är viktiga för dem själva.
6. Barnen kan delta i medborgarverksamheten.
7. Barnen har vänner och trygga vuxna.
8. Barnen och barndomen värdesätts.
9. Ärenden som gäller barn granskas koordinerat som en helhet, så att man i beslut och verksamheter som gäller barn i första hand beaktar barnets bästa.
10. Information om barn utnyttjas mångsidigt i beslutsfattandet.

Till varje byggkloss hör en kontrollista, med hjälp av vilken den kommun som implementerar modellen bedömer sitt eget utgångsläge och väljer mål och åtgärder för utvecklingsarbetet.

Byggklossarna jämte kontrollistor finns på UNICEFs webbplats på adressen www.unicef.fi/barnvanligkommun.

RUTA 3 Information om utvecklingsarbetet

Det lönar sig för kommunen att kommunicera om utvecklingsarbetet till sina intressenter. På så vis ökar kunskapen om barnets rättigheter och intressenterna bjuds med i utvecklingsarbetet. Nedan några kommunikationsidéer:

- Ansvarspersoner och beredande tjänsteinnehavare kan informeras om skyldigheterna i konventionen om barnets rättigheter, till exempel om barnkonsekvensanalys och skyldigheten att höra barn och unga vid beslutsfattande.
- Fostrarna kan erbjudas kompletterande utbildning i barnens människorättsfostran.
- När det gäller att informera barn och unga bör man fundera över att språket och sättet passar de olika åldersgrupperna. Också barn kan producera och dela information.
- Medierna når den stora allmänheten. Via dem lönar det sig att kommunicera om barnets rättigheter och utvecklingsarbetet En barnvänlig kommun.

De som bygger en barnvänlig kommun

Utvecklingen av en barnvänlig kommun ska ske som en gemensam satsning av olika aktörer. Förutom barn och unga samt vuxna som fattar beslut om och arbetar med barn och unga deltar civilsamhällets aktörer, såsom medborgarorganisationer, medier och kommersiella aktörer i skapandet av en barnvänlig kommun.

Eftersom främjandet av barnets rättigheter kräver långsiktigt arbete, ska inställningen till modellen En barnvänlig kommun vara att den är ett kontinuerligt utvecklingsarbete som förutsätter att hela kommunen är engagerad, inte att den är ett projekt.

Byggandet av en barnvänlig kommun förutsätter aktivt samarbete mellan aktörer som arbetar med barn och unga. De kommuner som implementerar modellen ska ge idéer och besluta om detaljer och metoder att fullfölja samarbetet.

Det är dock möjligt att ge exempel på olika aktörers roller som stöd för kommunens utvecklingsarbete.

Kommunorganisationen. I modellen En barnvänlig kommun är det kommunorganisationen som ansvarar för den övergripande samordningen av modellen och utvecklingsarbetet.

Förvaltningsnämnder, sektorer och serviceenheter. Olika förvaltningsnämnder, sektorer och serviceenheter bedömer och utvecklar strukturer, tjänster och tillvägagångssätt utifrån modellens mål.

En central roll innehas av uppväxtgemenskaper för barn och unga – såsom daghem och skolor samt fritidsaktörer – som har en betydande inverkan på om barnen upplever att deras rättigheter förverkligas i vardagen. De är också en omgivning där barnen kan få uppmuntran att verka i olika roller för att förbättra sin vardag och sin närmiljö.

Utvecklingsarbetet ska dock inte begränsas bara till de tjänster som är riktade enbart till barn och unga, utan även andra aktörer som påverkar barns och ungas vardag, såsom samhällsplanering samt social- och hälsovårdstjänster, ska ingå.

Barn och unga. Barn och unga ska delta i utvecklingsarbetet, både i utvärderingen av hur deras rättigheter förverkligas och i planeringen, valet och genomförandet av utvecklingsåtgärderna. Barn och unga kan ha olika roller i processens olika skeden. De kan till exempel berätta om sina erfarenheter, samla och tolka information samt främja teman de valt.

Vuxna som arbetar med barn och unga. En av rollerna för vuxna som arbetar med barn och unga är att stödja barnet under utvecklingsarbetet. De vuxna har också en annan viktig roll: de gör det möjligt för barn och unga att delta som såväl individer som medlemmar i olika grupper.

Civilsamhällets aktörer. Civilsamhällets aktörer, såsom olika barn- och ungdomsorganisationer och församlingar kan både bidra med sin expertis som stöd för hela kommunens utveckling och granska och

utveckla sina egna verksamheter med tanke på målen i modellen. Civilsamhällets aktörer kan även ha en betydande roll i fråga om att möjliggöra och stödja barns och ungas egen verksamhet.

Kommersiella aktörer och medier. Även kommersiella aktörer och medier påverkar för sin egen del hur barn och unga upplever sin vardag och om de upplever att de är uppskattade invånare i kommunen.

Dessa aktörer kan delta i processen En barnvänlig kommun till exempel genom olika partnerskap samt granska sin egen verksamhet med tanke på barnets rättigheter.

Lokala medier kan i redaktionsarbetet ge utrymme för barns och ungas åsikter, rapportera om utvecklingsprocessen samt överväga vilken synlighet barn och unga vanligen får. (Se också ruta 3 på sida 6.)

Till exempel i köpcenter kan man i sin tur reflektera över hur man kan främja en positiv växelverkan med de barn och unga som tillbringar sin tid i köpcentren.

Varför ligger tyngdpunkten på barnen?

FN:s konvention om barnets rättigheter (se ruta 4 på sida 9) ålägger staterna – och kommunerna som en del av staten – att se till att barnens bästa beaktas i första hand vid alla beslut som gäller ett eller flera barn.

Barnets bästa är inte nödvändigtvis den primära principen som styr beslutsfattandet, men barnets bästa ska beaktas i första hand i sådana beslut som direkt eller indirekt kan påverka ett barn. Barnets bästa beaktas genom en barnkonsekvensanalys.

Förutom skyldigheterna enligt konventionen betonar UNICEF att:

- Barndomen i sig själv är värdefull – barnen är alltså inte bara viktiga för att de är framtidens vuxna. Barnen är aktiva och engagerade individer som utvecklas.
- Barnen behöver de vuxnas stöd för att utvecklas till fullvärdiga samhällsmedlemmar. De är mer sårbara än vuxna och därför ska man fästa särskild uppmärksamhet vid deras levnadsförhållanden och välbefinnande.
- Barnen kan inte rösta. Utan de vuxnas stöd är det svårt för barnen att påverka de följder som de vuxnas politiska beslut har på barnens liv.
- Att barnen kan utvecklas tryggt och vara delaktiga är förutsättningar för att samhället ska fungera. Betoningen på förebyggande arbete är även ekonomiskt mycket mer lönsamt än att betala kostnaderna för rehabiliterande arbete.

Också andra gynnas av att prioritera barn: att vara barnvänlig är ofta samma sak som att vara vänlig mot alla.

Till exempel klarare språk i förvaltningen och öppenhet i beslutsfattandet främjar alla kommuninvånares möjligheter att förstå bakgrunden till beslut samt att delta i skötseln av gemensamma ärenden.

Obehindrade och trygga rörelsemöjligheter samt en fungerande kollektivtrafik förbättrar förutom barns och ungas möjligheter till deltagande och utövande av hobbyer även funktionshindrades eller åldriga kommuninvånares rörelsefrihet samt smidiga resor till och från jobbet.

RUTA 4 FN:s konvention om barnets rättigheter

Konventionen om barnets rättigheter (barnkonventionen) gäller alla som är under 18 år och den är en människorättskonvention där barnens rättigheter definieras. Konventionen innehåller fyra grundläggande principer:

- Principen om icke-diskriminering, att alla barn har samma rättigheter (artikel 2)
- Principen om barnets bästa som ska beaktas vid alla beslut som rör barn (artikel 3)
- Principen om rätten till liv och utveckling (artikel 6)
- Principen om respekt för barnets åsikter och att alla barn har rätt att uttrycka sin mening (artikel 12)

FN:s generalförsamling godkände konventionen 1989 och i Finland började den gälla 1991.

FN:s kommitté för barnets rättigheter övervakar genomförandet av konventionen, och de stater som har ratificerat konventionen – 196 länder – rapporterar till kommittén vart femte år. Som svar ger kommittén länderna anmärkningar och rekommendationer. Även UNICEF och andra barnorganisationer övervakar att barnets rättigheter förverkligas. Mer information: www.unicef.fi/barnkonventionen

RUTA 5 Mer information finns på www.unicef.fi/barnkonventionen

- **Digital version av denna handbok**
- **En allmän broschyr om En barnvänlig kommun**
- **Frågor och svar**
- **10 byggklossar:** Målen för modellen En barnvänlig kommun har samlats i 10 byggklossar. Till varje byggkloss hör en kontrollista, med hjälp av vilken den kommun som implementerar modellen bedömer sitt utgångsläge, väljer utvecklingsobjekt och -åtgärder samt följer upp hur åtgärderna lyckas.
- **Powerpoint-presentation för kommunerna:** I presentationen beskrivs bakgrunden till modellen En barnvänlig kommun, dess mål och verksamhetsprincip i korthet.
- **Anvisningar för förhandsbedömning av barnkonsekvenserna vid kommunens beslutsfattade:**
Anvisning till kommuner som vill ta i bruk eller utveckla förhandsbedömningen av barnkonsekvenserna vid beslutsfattandet.

SAMMANFATTNING AV ROLLER

Krav på kommuner som förbinder sig till modellen

- Kommunen förbinder sig att främja barnets rättigheter i kommunens beslutsfattande, förvaltning och tjänster. Detta innebär ett utvecklingsarbete där barn och unga samt väsentliga aktörer inom civilsamhället involveras i beredningen av ärenden och beslut som gäller barnen.
- Kommunen ansvarar för utvecklingsprocessens helhetskoordinering. En koordineringsgrupp som ansvarar för att processen framskrider ska utses i kommunen.
- Kommunen förbinder sig att informera kommuninvånarna om processens mål och resultat.

UNICEFs stöd till kommunen

- Utbildning om verksamhetsmodellen och barnets rättigheter för kommunens nyckelaktörer
- Stödmaterial gällande verksamhetsmodellen
- En namngiven kontaktperson som fungerar som expertstöd för koordineringsgruppen i frågor som gäller implementeringen av modellen
- Kontakter till andra kommuner som implementerar modellen samt gemensamma nätverksmöten för kommunerna
- Utmärkelsen En barnvänlig kommun, ifall utvecklingsprocessen och dess resultat uppfyller förutsättningarna i modellen

2. Stegen: utvecklingsarbetets framåtskridande

Utvecklingsarbetet för En barnvänlig kommun börjar när kommunen förbinder sig att uppnå målen i modellen och inrättar en koordineringsgrupp. Koordineringsgruppen ansvarar för den inledande kartläggningen och för ledandet av hela utvecklingsarbetet.

I början av utvecklingsarbetet ordnar UNICEF en utbildning om målen och innehållet i modellen En barnvänlig kommun för koordineringsgruppen. Det är viktigt att alla medlemmar i koordineringsgruppen deltar i utbildningen, eftersom man redan under utbildningen planerar det framtida utvecklingsarbetet.

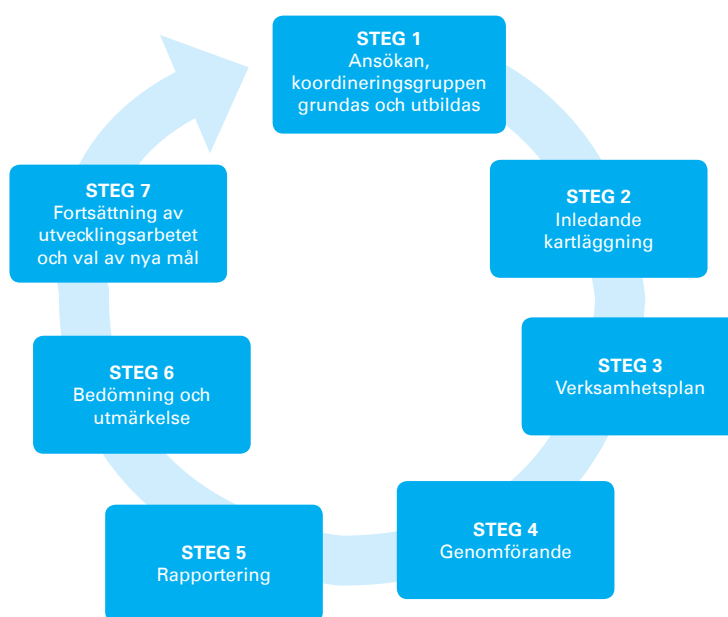
Utifrån informationen som erhålls i den inledande kartläggningen definierar koordineringsgruppen utvecklingsarbetets mål och gör tillsammans med barnen och ungdomarna upp en verksamhetsplan som styr genomförandet.

Koordineringsgruppen följer även upp genomförandet av åtgärderna. Det första året av utvecklingsperioden fokuserar på planering och det andra året är reserverat för genomförandet av verksamhetsplanen.

Cykeln avslutas med kommunens rapportering och UNICEFS bedömning samt ett eventuellt beviljande av utmärkelsen En barnvänlig kommun.

Om kommunen fortsätter implementeringen av modellen En barnvänlig kommun, börjar en ny tvåårig utvecklingsperiod med en lägesrapport och uppgörandet av en ny verksamhetsplan.

FIGUR 1: Utvecklingsarbetets steg

Steg 1: Ansökan och inrättande av en koordineringsgrupp

Årlig ansökan

UNICEF inkluderar fler kommuner i modellen varje år. Aktuell information finns på webbplatsen för modellen En barnvänlig kommun. Kommuner som är intresserade av att genomföra modellen kan kontakta Finlands UNICEF. Om det finns fler kommuner som är intresserade av modellen än vad UNICEF kan ta med i modellen, väljer UNICEF ut kommuner av olika storlekar på olika håll i Finland.

Grundande av En barnvänlig kommun-koordineringsgruppen

Oavsett kommunens förvaltningsstruktur är det viktigt att synsättet om barnets rättigheter kan bekräftas inom såväl centralförvaltningen som de olika sektorerna. Vanligtvis kan en grupp som redan är verksam inom kommunen och som kanske kompletterats med nya aktörer fungera som koordineringsgrupp. Det är viktigt att man i början funderar på hur man säkerställer ett tillräckligt mandat för koordineringsgruppens arbete.

Koordineringsgruppens uppgift är att

- genomföra en helhetskoordinering av utvecklingsarbetet
- genomföra en inledande kartläggning som hör till modellen
- göra upp en verksamhetsplan som grundar sig på den inledande kartläggningen
- uppföljning av hur utvecklingsarbetet framskrider
- kommunikation om utvecklingsarbetet för En barnvänlig kommun
- kontakt och rapportering till UNICEF

Varje medlem i gruppen har till uppgift att

- delta i gruppens gemensamma arbete (inledande kartläggning, uppgörande av en verksamhetsplan, uppföljning, rapportering)
- bidra till gruppen med åsikter och expertis från den aktör som medlemmen representerar
- vara budbärare mellan den egna aktören och koordineringsgruppen
- särskilt följa upp hur utvecklingsåtgärderna framskrider i fråga om sådana åtgärder som den representerade aktören ska genomföra
- Dessutom fungerar en av medlemmarna i koordineringsgruppen som kontaktperson till UNICEF.

UNICEFs stöd till koordineringsgruppen

UNICEF ordnar en utbildning, där man bekantar sig med målen och innehållet i modellen En barnvänlig kommun för koordineringsgruppen och inleder beredningen av kommunens eget utvecklingsarbete.

UNICEFs representant deltar inte i koordineringsgruppens arbete eller i genomförandet av åtgärderna i kommunen under utvecklingsarbetet.

Koordineringsgruppens sammansättning

I koordineringsgruppen ska det å ena sidan finnas tillräckligt mångsidig expertis och å andra sidan tillräckligt mandat, för att det i kommunen ska vara möjligt att få till stånd de permanenta förändringar som eftersträvas i modellen.

Det är bra om gruppen består både av personer som arbetar med barn och unga (till exempel lärare, ungdomsarbetare) och av tjänstemän och förtroendevalda.

För att man ska kunna granska ärenden som gäller barn helhetsmässigt över kommunens sektorgränser, är det nödvändigt att det i koordineringsgruppen finns expertis från åtminstone följande områden:

- Småbarnsfostran, grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet som erbjuds i kommunen
- Ungdomsarbete
- Hälsotjänster
- Barnskydd
- Samhällsplanering
- Centralförvaltning
- Politiskt beslutsfattande
- Väsentliga aktörer inom civilsamhället

Barnens deltagande i utvecklingsarbetet

I modellen En barnvänlig kommun förutsätts det att även barn och unga deltar i beredningen och genomförandet av utvecklingsarbetet, eftersom de har erfarenhet av sin egen vardag. Vuxna kan inte få tillgång till denna information utan att fråga barnen och ungdomarna.

Koordineringsgruppen ska avgöra hur barn och unga kan delta i gruppens verksamhet. Kommunen kan exempelvis

- utse permanenta barn- och ungdomsmedlemmar i koordineringsgruppen för hela processen, eller
- besluta att koordineringsgruppen arbetar i kontinuerlig samverkan med en större barn- och ungdomsgrupp. I så fall kan medlemmarna i barn- och ungdomsgruppen till exempel två och två i tur och ordning representera sin egen grupp i koordineringsgruppens verksamhet.

Stöd för barns och ungas deltagande i planeringen

Oberoende av hur man beslutar att barn och unga ska delta i utvecklingsarbetet, ska de vuxna i gruppen stödja barnens och ungdomarnas deltagande. Detta innebär både barnvänlighet i mötespraxisen och en stödjande inställning till barn och unga.

- Tidpunkter för möten ska anpassas till barnens och de ungas tidtabeller.
- Språkbruket ska vara förståeligt för barnen och de unga.
- Det är viktigt att barn och ungdomar upplever att samarbetsituationerna är trygga, så att de vågar föra fram sina egna åsikter.
- Deltagandet i utvecklingsarbetet får inte utgöra en för stor belastning för barnen och ungdomarna.

De barn som deltar i verksamheten ska ha möjlighet att diskutera de ärenden som behandlas med andra barn och unga, så att de förutom sina egna åsikter även kan föra fram andras åsikter i gruppen.

Mötes- och verksamhetspraxis

Varje kommun beslutar själv om koordineringsgruppens mötes- och verksamhetspraxis. Det lönar sig att reflektera över om det inom gruppen ska finnas ett mindre team, som förbereder gemensamma möten och sammankallar dem.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 1

Kommunens uppgifter

- Kontakta UNICEF.
- Kommunfullmäktige eller -styrelsen fattar beslut om genomförandet av modellen En barnvänlig kommun.
- Utser en koordineringsgrupp som leder utvecklingsarbetet.

UNICEFs stöd till kommunen

- Erbjuder den koordineringsgrupp som kommunen utsett utbildning i konventionen om barnets rättigheter och modellen En barnvänlig kommun.

Steg 2: Inledande kartläggning

Den inledande kartläggningen gör med hjälp av kontrollistor

Koordineringsgruppen gör en inledande kartläggning för att utreda utgångsläget i kommunen. Den inledande kartläggningen görs så att man går igenom kontrollistorna som hör till byggklossarna i modellen En barnvänlig kommun (www.unicef.fi/barnvanligkommun).

Kontrollistorna är omfattande och ska granskas ur hela kommunens perspektiv. Den inledande kartläggningen kan till exempel göras så att koordineringsgruppen själv först går igenom alla kontrollistor och sedan samlar in ytterligare information av andra aktörer gällande de frågor som koordineringsgruppens medlemmar tillsammans inte kan svara på.

Byggklossarna och kontrollistorna är i första hand avsedda som stöd för koordineringsgruppens gemensamma arbete. Då man behandlar kontrollistornas frågor tillsammans med de andra aktörerna (t.ex. barnen och de unga, föräldrarna) är det skäl att anpassa språket till målgruppen och utforma det så konkret som möjligt med tanke på den egna kommunens verksamhetsmiljö.

Kartläggningen ska bygga på en tillräckligt mångsidig information

Koordineringsgruppens uppgift är att se till att det finns tillräckligt mångsidig information tillgänglig för den inledande kartläggningen.

Utöver tillgängliga forsknings- och myndighetsdata ska barns, ungas och familjers erfarenheter av sin egen vardag och om förverkligandet av sina rättigheter utnyttjas i den inledande kartläggningen.

Om det i faktaunderlaget observeras betydande brister, kan en utvecklingsåtgärd vara att exempelvis samla information om en viss barngrupp.

Barns och ungas deltagande

I den inledande kartläggningen ingår frågor som bara barn och unga kan svara på. Sådana frågor är till exempel om barnet har vänner och trygga vuxna i sin vardag eller på hurdana platser barn och unga upplever otrygghet. I fråga om små barn kan uppgifterna lämnas av deras föräldrar, vårdnadshavare eller andra vuxna som står barnen nära.

Barn och unga kan ha många slags roller i den inledande kartläggningen. Förutom att de själva lämnar uppgifter kan de också samla information av andra barn och unga. Före kartläggningen kan de även lyfta fram teman som är viktiga för dem och som man i kartläggningen borde ta tag i.

Koordineringsgruppen ska identifiera sådana barn och unga som inte vanligtvis får sin röst hörd och sträva efter att nå även dessa grupper. Barn och unga är en varierande grupp och den inledande kartläggningen ska återspegla variationen. Ifall några grupper inte kan nås, bör man resonera om vilka begränsningar den insamlade informationen har.

Promemoria som stöd till rapporteringen

Det är bra att göra en komprimerad promemoria om genomförandet och resultaten av den inledande kartläggningen. På så sätt kan man påvisa på vilka grunder man har valt mål och åtgärder vid rapporteringen till UNICEF.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 2

Kommunens uppgifter

- För att utreda utgångsläget i kommunen gör koordineringsgruppen en inledande kartläggning med hjälp av kontrollistorna för byggklossarna.
- Då man gör den inledande kartläggningen ska man höra barnen, de unga och vid behov föräldrarna eller andra vårdnadshavare.

Steg 3: Verksamhetsplan

Mål och åtgärder

Utifrån informationen som erhållits i den inledande kartläggningen väljer koordineringsgruppen mål och åtgärder som kommunen börjar genomföra.

Målen och åtgärderna skrivs in i verksamhetsplanen som styr utvecklingsarbetet. En minneslista över det som ska skrivas in i verksamhetsplanen har bifogats till denna handbok (bilaga 1).

Åtgärder kan till exempel vara att utveckla strukturer, ändra tillvägagångssätt eller påverka attityder.

Utöver mål och åtgärder ska det framgå av verksamhetsplanen med vilken tidsplan åtgärderna utförs, vem som ansvarar för genomförandet av dem och hur uppnåendet av målen följs upp eller mäts.

Informerings

I samband med uppgörandet av verksamhetsplanen ska koordineringsgruppen även reflektera över hur man ska informera kommuninvånarna om utvecklingsarbetet.

Information om den planerade verksamheten ges såväl inom kommunorganisationen som till kommuninvånarna.

Barnens och de ungas roller

Det är viktigt att barn och unga är med och tolkar resultaten av den inledande kartläggningen samt är med och väljer åtgärder.

När verksamhetsplaneringen görs så att så många barn och ungdomar som möjligt kan vara med, ser även barnen och ungdomarna vad som gjordes med den information som samlades in av dem under den inledande kartläggningen och på vilket sätt deras åsikter påverkade.

Man bör reflektera över barnens och ungdomarnas roll separat för varje åtgärd. Barnen ska också ha möjlighet att planera en del av verksamheten själva.

De vuxna ska stödja barnens och ungdomarnas verksamhet, oberoende av om den har planerats av de vuxna eller av barnen. Stödet som barnen och ungdomarna behöver för sin verksamhet ska beaktas och vid behov ges resurser i verksamhetsplanen.

Tidsplanering

I verksamhetsplanen kan man skriva in både åtgärder som man hinner slutföra under den tvååriga utvecklingsperioden och åtgärder som fortsätter även efter tvåårsperioden. När tidsplanen för åtgärderna planeras lönar det sig att beakta även rytmen för kommunens och samarbetsparternas övriga verksamhet.

Uppföljningsträff med UNICEF

När verksamhetsplanen är klar, stämmer UNICEFs representant möte med koordineringsgruppen. Detta uppföljningsmöte är en del av bedömningen som hör till modellen. Syftet med mötet är att säkerställa att utvecklingsarbetet är i enlighet med modellens kriterier och att kommunen kan få utmärkelsen En barnvänlig kommun genom att genomföra verksamhetsplanen.

På mötet går man igenom verksamhetsplanen och det förberedande arbetet som föregick planen. UNICEFs representant kommenterar verksamhetsplaneringen och utvecklingsarbetet med tanke på modellens mål.

Koordineringsgruppen ska förbereda sig för mötet genom att på förhand noggrant gå igenom frågorna i bedömningstabellen (se bilaga 2). Man behöver inte svara skriftligen på frågorna, utan UNICEFs representant gör nödvändiga anteckningar om mötet.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 3

Kommunens uppgifter

- Koordineringsgruppen gör upp en verksamhetsplan, i vilken mål och åtgärder skrivs in. Som en del av verksamhetsplanen reflekterar man över hur kommuninvånarna ska informeras om utvecklingsarbetet.
- Kommunen informerar om resultaten från den inledande kartläggningen och verksamhetsplanens innehåll såväl inom kommunorganisationen som till kommuninvånarna. Den bjuder också in andra aktörer att delta i genomförandet.

UNICEFs stöd till kommunen

- På uppföljningsmötet kommenterar UNICEFs representant kommunens verksamhetsplanering och det utvecklingsarbete med tanke på barnets rättigheter och målen i modellen En barnvänlig kommun som genomförts hittills.

Steg 4: Genomförande av åtgärder

Efter att verksamhetsplanen har gjorts upp är det dags att genomföra åtgärderna.

De ansvarspersoner som har utsetts i verksamhetsplanen ser till att genomförandet framskrider och informerar om verksamheten.

RUTA 6 Förberedelser för barnens och de ungas rapport

Målet med modellen En barnvänlig kommun är att utveckla verksamhetsmetoderna så att de bättre beaktar barnen. Därför är det viktigt att barnen bedömer sina egna möjligheter att påverka och arbeta också inom utvecklingsarbetet med En barnvänlig kommun.

Eftersom det är sannolikt att både olika barn- och ungdomsgrupper och enskilda barn deltar i genomförandets olika skeden, är det klokt att börja sätta ihop barnens och ungdomarnas rapport, som UNICEF förutsätter, redan under genomförandet, för att barns och ungas åsikter och erfarenheter inte ska lämnas utanför dokumentationen.

Barnen och ungdomarna beskriver i rapporten sina åsikter om hur åtgärderna har lyckats och om de egna verksamhetsmöjligheterna under processen. Dessutom rapporterar barnen om hur de har informerats om processens olika skeden.

När barnens erfarenheter dokumenteras, kan man till exempel fråga dem om vad de deltog i, var de fick information om det, varför de deltog och hur det kändes.

Det finns ingen förutbestämd form för hur barnens och ungdomarnas rapport ska se ut. Den kan till exempel bestå av videointervjuer av barnen, anslag, fotografier, kartor, dagböcker – eller kombinationer av olika sätt.

Rapporten utarbetas för att utveckla den egna kommunens verksamhet. Därför är det viktigt att fundera över hur man behandlar barnens och de ungas respons och på vilka åtgärder och ändringar i verksamhetsmetoderna detta bör medföra.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 4

Kommunens uppgifter

- Kommunen genomför åtgärderna som har skrivits in i verksamhetsplanen samt ser till att informationen om åtgärderna sprids både inom och utanför kommunorganisationen – och särskilt till barn och unga!
- Under genomförandet samlar kommunen in barns och ungas åsikter för rapporteringen.

Steg 5: Rapportering

Rapporteringen stöder bedömningen

Som avslutning på tvåårsperioden rapporterar kommunen om utvecklingsarbetet och dess resultat till UNICEF.

Syftet med rapporteringen är att bedöma om utvecklingsarbetet som har utförts i kommunen uppfyller målen som har ställts upp i modellen En barnvänlig kommun.

Dessutom är syftet att sammanställa information som både kommunen och UNICEF kan använda om hur man har lyckats i målen för utvecklingsarbetet och om vad man bör göra annorlunda i framtiden.

Uppföljningsträff och förberedelser inför den

Rapporteringen sker under en uppföljningsträff och koordineringsgruppen ska förbereda sig för den genom att noggrant gå igenom frågorna i bedömningstabellen (bilaga 2 sida 28). Man behöver inte svara skriftligen på frågorna, utan UNICEFs representant gör nödvändiga anteckningar om mötet.

På mötet går man igenom frågorna i bedömningstabellen. Koordineringsgruppen ger sin egen bedömning om hur både processen och åtgärderna har lyckats och om på vilket sätt målen har uppnåtts.

Ifall det gjordes ändringar i verksamhetsplanen under perioden, kan koordineringsgruppen på mötet berätta vilka ändringar som gjordes och varför de gjordes.

Om det i verksamhetsplanen har skrivits in mål för ett tidsavsnitt som är längre än rapporteringsperioden, kan man på mötet berätta om hur dessa processer framskrider samt bedöma hur och med vilken tidsplan de kan genomföras.

Barnens och de ungas rapport

På mötet går man även igenom barnens och ungdomarnas rapport. Eftersom ett av målen med processen En barnvänlig kommun är att förbättra kommunens växelverkan med de yngsta invånarna, är barnens och ungdomarnas erfarenheter av processen viktig information särskilt för kommunen själv.

Barnen kan bäst bedöma processens barnvänlighet och berätta vilka tillvägagångssätt som borde användas. Utifrån barnens och ungdomarnas rapport kan man lära sig vad som borde bevaras i utvecklingsarbetet och vad man borde göra annorlunda.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 5

Kommunens uppgifter

- Kommunen rapporterar till UNICEF om processen En barnvänlig kommun på uppföljningsmötet.
- Kommunen reflekterar över hur det som man lärt sig under utvecklingsarbetet samt barnens och ungdomarnas rapport kan utnyttjas i framtiden.

UNICEFs stöd till kommunen

- UNICEFs representant deltar i uppföljningsmötet och ger kommunen rekommendationer utifrån rapporten efter att bedömningen är klar.

Steg 6: Bedömning och utmärkelse

Bedömning:

Efter rapporteringen bedömer UNICEF hur kommunen har lyckats implementera modellen En barnvänlig kommun.

Bedömningen grundar sig på två uppföljningsmöten, där man bedömer både utvecklingsarbetet och dess resultat.

Bedömningens delområden är:

- 1) Koordineringsgruppens sammansättning och verksamhet
- 2) Barnens och de ungas deltagande i planeringen
- 3) Kartläggning av utgångsläget
- 4) Beredning av verksamhetsplanen
- 5) Genomförande av verksamhetsplanen

För att UNICEF ska kunna bevilja utmärkelsen En barnvänlig kommun, ska kommunen uppnå minst den miniminivå som definieras i bedömningstabellen (bilaga 2) för varje delområde som ska bedömas. Att man lyckas på ett delområde kan alltså inte kompensera bristerna på ett annat delområde.

Den utveckling som skett i kommunen ställs alltid i relation till kommunens eget utgångsläge. I bedömningen ställs alltså inte kommunerna i rangordning gällande barnvänligheten.

Utmärkelsen En barnvänlig kommun

Ifall UNICEF bedömer att utvecklingsarbetet och dess resultat har lyckats, beviljar UNICEF kommunen utmärkelsen En barnvänlig kommun, som gäller i två år.

Utmärkelsen är ett tack för att kommunen aktivt och framgångsrikt har arbetat för barnvänlighet. Det betyder alltså inte att utvecklingsarbetet är färdigt.

UNICEF tillkännager nationellt att utmärkelsen har beviljats och lyfter fram kommunernas framgångar. I samband med detta inbjuds kommunerna även att fortsätta utvecklingsarbetet och att förnya sitt löfte om att främja barnvänligheten.

SAMMANFATTNING AV ROLLERNA, STEG 6

Kommunens uppgifter

- Om UNICEF beviljar kommunen utmärkelsen En barnvänlig kommun, meddelar kommunen lokalt om att den har fått utmärkelsen och om grunderna för beviljandet.

UNICEFs stöd till kommunen

- UNICEF bedömer kommunens utvecklingsarbete utifrån barnens och ungdomarnas samt koordineringsgruppens rapportering och beslutar om beviljandet av utmärkelsen En barnvänlig kommun.
- UNICEF beaktar de kommuner som har fått utmärkelsen En barnvänlig kommun i sin egen kommunikation samt lyfter fram positiva exempel på kommunernas utvecklingsarbete.

Steg 7: Fortsättning av utvecklingsarbetet och val av nya mål

Utvecklingsarbetet fortsätter även efter att utmärkelsen har beviljats.

Utmärkelsen En barnvänlig kommun som kommunen har fått gäller två år åt gången. Om kommunen vill att utmärkelsen ska fortsätta att gälla längre än så, ska den fortsätta att implementera modellen.

Tillämpning av lärdomarna från den första utvecklingsperioden

I detta skede finns det skäl att återvända till det man lärde sig under den första utvecklingsperioden. Till exempel kan koordineringsgruppens sammansättning och tillvägagångssätt ändras vid behov.

Likaså är det nödvändigt att reflektera över hur man möjliggjorde barns och ungas deltagande i verksamheten under föregående period och vad som kunde göras bättre i detta hänseende i framtiden.

Lägesrapport

Den nya utvecklingsperioden börjar med en lägesrapport. Lägesrapporten görs liksom den inledande kartläggningen med hjälp av kontrollistor.

Kommunen avgör till vilka delar ny information samlas in i detta skede. Till många delar kan den information som samlades in under en tidigare utvecklingsperiod fortfarande vara aktuell. Detta kan gälla särskilt de ärenden som inte valdes till utvecklingsobjekt under den föregående perioden.

Utifrån lägesrapporten väljer kommunen nya utvecklingsmål, -åtgärder och vem som ska genomföra åtgärderna.

Ny rapport

I slutet av tvåårsperioden rapporterar kommunen åter till UNICEF. Om utvecklingsarbetet igen har varit i enlighet med modellens mål, beviljar UNICEF kommunen rätten att använda utmärkelsen En barnvänlig kommun för två år till.

Bilaga 1

Minneslista som stöd för verksamhetsplaneringen

Under det första året uppgörs en verksamhetsplan i kommunen om hur man tänker främja målen i modellen. När verksamhetsplanen är klar, stämmer UNICEFs representant möte med koordineringsgruppen. Detta uppföljningsmöte är en del av bedömningen som hör till modellen. Syftet med mötet är att säkerställa att utvecklingsarbetet är i enlighet med modellens kriterier och att kommunen kan få utmärkelsen En barnvänlig kommun genom att genomföra verksamhetsplanen.

Innan verksamhetsplanen uppgörs har man

- gjort en inledande kartläggning, och
- tagit med barn och unga i bedömningen av utgångsläget.

Det lönar sig att skriva in följande i verksamhetsplanen:

- valda utvecklingsobjekt
- planerade utvecklingsåtgärder
- ansvarspersoner
- tidsplan
- barns och ungas roller vid genomförandet

Dessutom är det bra att reflektera över

- hur utvecklingsåtgärderna ska bedömas
- vilket slags stöd barnen och ungdomarna behöver i sin verksamhet och var de ska få det
- hur kommuninvånarna informeras om verksamheten/vem eller vilka som ansvarar för kommunikationen

Bilaga 2

En barnvänlig kommun – rapportering och bedömning

I modellen En barnvänlig kommun sker rapporteringen och bedömningen i två olika skeden. UNICEF gör två uppföljningsbesök till kommunerna som genomför modellen:

- Den första träffen hålls när kommunen har gjort upp verksamhetsplanen.
- Den andra hålls i slutet av tvåårsperioden, då UNICEF fattar sitt beslut om utdelning av utmärkelsen.

Koordineringsgruppen ska förbereda sig för mötet genom att på förhand noggrant gå igenom frågorna i tabellen nedan (en del frågor gäller bara den första bedömningen, en del bara den andra och en del gäller båda).

Vid det första mötet presenterar koordineringsgruppen även verksamhetsplanen. I övrigt behöver man inte svara skriftligen på frågorna, utan UNICEFs representant gör nödvändiga anteckningar om mötet.

Bedömningens delområden och vad som bedöms

Bedöms på både 1:a och 2:a mötet

1. Koordineringsgruppens sammansättning och verksamhet

- Vilka delar av kommunorganisationen är representerade; vilka aktörer inom civilsamhället är med (medborgarorganisationer, medier, kommersiella aktörer)?
- Har koordineringsgruppen både tillräcklig sakkunskap och mandat att främja barnvänligheten på kommunorganisationens alla nivåer?
- Har alla medlemmar i koordineringsgruppen tillräckligt mandat för att främja barnvänligheten hos sin aktör?
- Hur deltar barn och unga i koordineringsgruppens arbete (barn och unga som medlemmar i gruppen; växelverkan med barn och unga)?
- Hur deltar gruppens olika medlemmar i arbetet: deltagande i gruppens verksamhet (närvaro); roller (kommunikation mellan gruppen och den egna bakgrundsaktören); verksamhet (vilka aktörer genomför utvecklingsåtgärder)?
- Hur stödjer man deltagandet i gruppens arbete bland de barn och unga som är medlemmar i gruppen?
- Hur informerar man om verksamheten 1) inom kommunorganisationen; 2) till barn och unga; 3) till alla kommuninvånare?

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- flera olika aktörer deltar i koordineringsgruppens arbete, till exempel aktörer inom småbarnsfostran, grundläggande utbildning och utbildning på andra stadiet som erbjuds i kommunen; ungdomsarbete; hälsotjänster; barnskydd; samhällsplanering; centralförvaltning; politiskt beslutsfattande; väsentliga aktörer i medborgarsamhället,
- medlemmarna som har utsetts till koordineringsgruppen deltar aktivt i gruppens arbete,
- man har reflekterat över barns och ungas deltagande i koordineringsgruppens arbete och över gruppens kontakter med en större grupp barn och unga, samt
- man har informerat både kommunorganisationens olika delar och den stora allmänheten om utvecklingsarbetet.

2. Barns och ungas deltagande i bedömningen av utgångsläget samt i planeringen och genomförandet av verksamheten

- Hur kan både individuella barn i olika åldrar och olika barn- och ungdomsgrupper delta i planeringen?
- Vilka sätt att delta erbjuds barnen?
- Hur uppmuntras barn och unga att uttrycka sina åsikter; hur beaktas deras åsikter; hur deltar de i beslutsfattandet?
- Vilka åtgärder som ska ingå i verksamhetsplanen väljer barn och unga själva; vilka åtgärder genomför de själva?

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- barns och ungas medverkan syns i bedömningen, planeringen och genomförandet, samt
- deltagandet har möjliggjorts för barn i olika åldrar både som individer och i grupp.

3. Kartläggning av utgångsläget

- Gick man igenom alla frågor i kontrollistorna när den inledande kartläggningen gjordes?
- Utifrån vilken slags information svarade man på frågorna i kontrollistorna?
- Hur deltog barn och unga i bedömningen och i genereringen av informationen?
- Fanns det tillräcklig information för att svara på alla frågor?
- Om inte, samlade man in ytterligare information?

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- man har svarat på frågorna i kontrollistorna, samt
- barns och ungas erfarenheter har använts som en del av bedömningen.

4. Beredning av verksamhetsplanen

- Vad skrevs in i verksamhetsplanen?
- Bereddes verksamhetsplanen utifrån kartläggningen av utgångsläget?
- Informerade man om resultaten av kartläggningen av utgångsläget (inom kommunorganisationen; till barn och unga; till alla kommuninvånare)?
- Deltog barn och unga i tolkningen av kartläggningen och enkätens resultat samt var de med och gav och valde åtgärdsförslag?
- Hade kommuninvånarna möjlighet att delta i diskussionen om verksamhetsplanen?
- Hur motiverades valet av utvecklingsobjekt och åtgärder?
- Riktas de valda åtgärderna mot fastställda utvecklingsbehov?
- Utsågs ansvarspersoner och aktörer? Vilka olika aktörer deltar i utvecklingsarbetet?
- Har man i planen beaktat olika barngruppers möjligheter att delta i verksamheten?

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- valet av utvecklingsobjekten är motiverat och åtgärderna motsvarar målen i modellen,
- barn och unga deltar i tolkningen av kartläggningen och enkätens resultat samt är med och ger och väljer åtgärdsförslag,
- det i verksamhetsplanen finns mål och åtgärder både för en kort och en lång tidsperiod (under processen och sådana som blir klara på längre sikt), samt
- utvecklingsåtgärderna även har långsiktiga effekter.

5. Genomförande av verksamhetsplanen

5.1. Barnens rapport innehåller

- Barns och ungdomars beskrivningar av hur de har deltagit i utvecklingsarbetet eller i dess olika skeden.
- Barns och ungdomars åsikter om hur verksamheten har lyckats.
- Barns och ungdomars åsikter om huruvida verksamheten har varit meningsfull eller inte.

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- valet av barn och unga som ska utföra bedömningen är motiverat,
- det har planerats hur barns och ungas erfarenheter och respons behandlas med barnen och ungdomarna, samt
- det har planerats hur kommunen använder barnens och ungdomarnas rapport (utnyttjande av information, offentlighet).

5.2. Koordineringsgruppens rapport

- Hur lyckades åtgärderna (gjorde man framsteg gällande frågorna i kontrollistorna)?
- Vilka effekter hade utvecklingsarbetet (bestående förändringar, framgångsrika försök, utbildningar; ärenden som fortfarande finns i processen osv.)?
- Hur bedömde olika aktörer att utvecklingsarbetet hade lyckats (hur lyckades utvecklingsarbetet i sin helhet; åsikter bland aktörerna som representerades i koordineringsgruppen)?
- Hur bedömdes gruppens verksamhet bland de barn och ungdomar som deltog i koordineringsgruppens verksamhet?
- Hur bedömde de vuxna i koordineringsgruppen barnens och ungdomarnas möjligheter att delta i utvecklingsarbetet?
- Främjades en barnvänlig förvaltning och tillvägagångssätt på kommunnivå och över sektorgränserna; hur lyckades helhetskoordineringen?
- Hur märkte kommuninvånarna av utvecklingsarbetet?
- Kommunens egna mätare för förverkligandet av målen (om sådana finns)
- Vad bör beaktas i implementeringen av modellen i framtiden (lärdomar)?

För att kommunen ska få utmärkelsen förutsätts att

- man har svarat grundligt på frågorna i rapportunderlaget och utifrån dem fått en uppfattning om vad som lyckades och vad som bör göras annorlunda i det framtida utvecklingsarbetet,
- man i fråga om de uppsatta målen har beskrivit den uppnådda utvecklingen (förändringar i tillvägagångssätt, nya tillvägagångssätt), samt
- ärenden som har blivit klara och ärenden som fortfarande finns i processen har specificerats (i fråga om ofullbordade ärenden beskrivs tidsplanen för när de ska bli klara).

**Finlands UNICEF rf
December 2015**

Finlands UNICEFs modell EN barnvänlig kommun hjälper kommunerna att främja genomförandet av FN:s konvention om barnets rättigheter.

Modellen bygger på den internationella förebilden som UNICEF har genomfört sedan 1996. Den finska modellen utvecklades i samarbete med Tavastehus stad åren 2012–2013. UNICEF inkluderar fler kommuner i modellen varje år.

www.unicef.fi/barnvanligkommun

Finlands UNICEF rf
Brädgårdsgatan 6, 00580 Helsingfors
09 5845 0280 | www.unicef.fi

